

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De Testamentis, Codicillis, & ultimis voluntatibus. Pars II. De Hærede, & Hæreditate. Pars III. De Legitima Trebellianica, & aliis Detractionibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. LVI. Neapolitana legati. De passiva instabilitate Religiosi professi, nè aliquid ad commodum particulare, ex testamento obtinere valeat; Et an id sequi valeat sub titulo exequutoris ...

3 tur indignus, ut ex istius iudicio aliquod emolumentum obtineat, ut 1010 tit. ff. & Cod. si aliquem testari prohibuerit, & firmatur in dictis huius cause decis. 292. cum duabus seqq. par. 8. recent. Editum autem de prohibente testari, æquè procedit, si prohibeatur ille, qui nunquam testatus est, nè testetur, ac si invitus cogatur testamentum jam factum revocare, ut clarè probat text. in l. i. ff. d. tit. si aliquem, Surd. cons. 373. num. 17. cum sequen. Peregr. de iure fisci lib. 2. tit. 6. num. 13.

4 Et tertio, quia gravi injuria afficiens testatorem, tanquam ingratus privatur legatis, aliisque ad ejus favorem dispositis, jure ademptionis à lege præsumptæ ad text. in l. 3. §. finali, & l. ex parte in fine de adimen. legatis, l. i. & l. si inimicitia ff. de his, quibus in indignis, ubi quod verba contumeliosa, seu infaulta voces ad id sufficiunt Mant. de conject. lib. 12. tit. 5. num. 1. cum sequen. Peregr. d. lib. 2. tit. 8. ex num. 1.

Defuit autem occasio, præmissa omnia maturius examinandi, dum defuit oppositor, cujus interventus nimium prodest (occasione resolvendi objecta) ad veritatem indagandam; Ista verò in proposito, potiùs ex facto, quam ex jure pendere solet, an scilicet sufficienter justificentur ea, quæ in singulis prædictis casibus per allegata jura præsupponuntur, cum eis præsuppositis, juris dispositio sit clara.

5 Resolutio autem prædicta (reflectendo ad veritatem), ex eo potissimè iusta videbatur, quod non erant in causa ipsimet legatarii, qui legatum agnoscendo, illud peterent, sed hujusmodi petitio fiebat ab eorum creditoribus, quibus, ex magis communi sententia, quam Rota, & Curia recepit, ac tenet, in iis, quæ delata sunt, per ultimas voluntates, vel per intestatas successiones, nullum jus competit, absque pravial ipsorum debitorum agnitione, cum dicantur esse in simplici facultate, non autem in bonis, ut pluries habetur sub titulo de credito præsertim disc. 37. & seqq. ac alibi.

Atque huic rationi per Rotam in decisione desuper edita admittæ, aliam ego addebam, quod legatarii prædicti, rectè consci de iis, quæ gesserant, ita non petendo, agnoscebant se indignos, ac jure petere non possit; Ideoque non agebatur de illa simplici non agnitione voluntaria, & sine causa, quam debitor ex quodam livore, seu malignitate ergà creditores, facere dicatur, & quam plerique volunt fieri non posse saltim in conscientia, ex iis, quæ habentur deducta apud Capyc. Latr. & Adde. decis. 8. Prat. observ. 15. & 16. & alios, de quibus in d. disc. 137. de credito, ac etiam sub tit. de legitim. & detractionibus, quoniam ita concurrere dicebatur iusta causa non agnoscendi.

6 Aliud item fundamentum rei conventi per Rotam canonizatum fuit, retentionis scilicet eidem competentis adversus legatarios, quatenus etiam legatum agnoscerent, pro reintegratione eorum bonorum hæreditariorum, quæ de tempore intrusivæ possessionis in hæreditate, in vim ultimi testamenti distraxerant, quoniam cum creditores venire non possent jure suo directo, independentè à persona debitoris, ut est quando in vim hypothecæ agunt ad bona sibi hypothecata penes tertios existentia, sed venirent tanquam legales procuratores suorum debitorum, exercendo istorum nomine ad proprium commodum jura ipsis debitoribus competentia, hinc proinde non possunt habere majus jus, quam habeant ipsimet principales, id eoque omnia quæ istis obstant, ipsis etiam obtinere debent, ex deductis per Surd. cons. 4. num. 5. & se-

quon. ubi concordantes, & habetur in hac decisione, & d. tit. de credito pluries.

NEAPOLITANA LEGATI

PRO

QUADAM REGULARI DOMO

CUM

DUOBUS EJUS RELIGIOSIS.

Casus decisus per Congregationem particularem, pro Domo.

De passiva intestabilitate Religiosi professi, nè aliquid ad commodum particulare, ex testamento obtinere valeat; Et an id sequi valeat sub titulo exequutoris testamentarii; Et de aliquibus ad materiam exequutoris testamentarii; Et de præcepto testatoris nè Religioni quærat.

SUMMARIUM.

- 1 **F**Acti series.
- 2 De incapacitate Religiosorum in particulari.
- 3 Religiosi non possunt esse executores testamentarii sine licentia Superioris.
- 4 De incapacitate Minorum exercendi munus exequutoris testamentarii, & quid de aliis Religiosis.
- 5 An licentia per Superiorem concessa regulari exercendi exequutoriam sit revocabilis.
- 6 Confirmatio non alterat confirmatum.
- 7 De causis, quæ dicantur iusta obrevocationem licentia.
- 8 De fraude in dispositionibus ad favorem Religiosorum, & de ejusdem fraudis conjectura.
- 9 Quando in hujusmodi dispositionibus factis cum Religiosis intret motuum violationis secreti.
- 10 Gestis à majori parte exequutorum debent prævalere.
- 11 Qualis exequutoria sit prohibita Religiosis.
- 12 De jure accrescendi inter executores testamentarios.

DISC. LVI.

IN testamento quod condidit quædam Matrona ordinis magnatitii, hæredem instituit quandam conspicuam Domum Regularem Civitatis Neapolis, eam gravando ad præstandum singulis annis germanæ sorori ejus viri defuncti Moniali professæ in Monasterio ad ejus vitam, annuos scut. 50. Eademque præstationem solvi jussit duobus ejusdem viri fratribus in ejusdem Domus Religione professis ad eorum vitam, ea lege huic legato adjecta, ut nihil Religioni acquiri posset, sed id legatum conferretur, pro applicando pecunias in occultos pjos usus, dictis legatariis communicatos, absque eo quod Superioribus Regularibus, vel aliis quibuscumque id communicare tenerentur, vel aliquam rationem reddere; Testatrix autem morte sequuta, atque obrenta per dictos Religiosos à Superiore licentia acceptandi, ac administrandi dictam dispositionem tanquam exequutorie speciem; Cum Præpositus Generalis, ex disciplinæ zelo agnosceret, quod hujusmodi legatorum, ac dispositionum species, sub nomine occultæ ex-

ecutoriarum,

cutoria, inter illius Religionis professores introducta, nimium advesaretur ejus strictissimo paupertatis instituto, atque in dies magis crescendo, ejusdem instituti relaxationem cauere posset; Hinc proinde benevole curavit, ut ferè omnes Religiosi, agnita veritate, ab eis abstinerent, atque in communi id reponerent; Renuentibus autem dictis duobus Religiosis, quibus enunciatum legatum factum erat, eorum jurcedere, sub eo prætextu, quod ad id per Sedem Apostolicam dispensati essent per litteras in forma brevis obtentas super confirmatione dictæ licentiæ, quæ per localem Superiorem eis attributa erat; Hinc idem judicium instituerunt contra dictam propriam Religiosam domum tanquam testatricis heredem, pro decursarum annualitatum assequutione coram A. C. coram quo causæ Patronus qui ex parte dictæ Domus, ac Religionis assumptus fuerat, (juxta stylum) plures egit disputationes, priusquam ad Advocati opem recurreretur, donec scilicet causæ necessitas exigeret, cum nonnisi urgente necessitate, atque causa jam vulnerata, vel in malo statu posita, frequentius id agi soleat.

Eo autem recurrente ad meam operam, Consultui, ut omnino abstinentum esset ab ejusdem causæ prosecutione in forma contentiosa; Tum quia, incongruum videbatur, ut inter ejusdem Religionis professores, hujusmodi controversiæ in foro contentioso audirentur; Tum etiam quia, ex prudentialibus potius motivis, religioso politico gubernio congruis, istæ controversiæ tractari debent; Idèdque mea fuit sententia, ut recurreretur ad Sanctissimum pro congrua provisione more prudentiali Principis Ecclesiastici, ut sequutum fuit.

Deputata igitur Congregatione particulari ad referendum Sæ Sanctitati, in disputationibus coram ea habitis; Dicebam Scribens pro dicta Religione, seu religiosa Domo, quod dicti Religiosi actores, unam ex duobus personis pernecessè representare debebant; Vel scilicet illam legatariorum; Vel alteram exequutorum.

Spectatâ primâ personâ, indubitatum erat, ut nullam haberent actionem petendi controversam præstationem, quamvis ageretur de laxiori Religione, quæ esset magis capax bonorum in communi, quoniam non datur Religio, in qua Religiosus professus possit, invitâ ipsâ Religione, ejusque Superioribus, habere aliquid proprium in particulari, cum proprietates de directo advesaretur Instituto Regulari, ut passim admittunt inferius allegandi, & per Scribentes in contrarium non negabatur, tanquam principium absolutum; Unde propterea, stante hujus Religionis capacitate in communi ad acquirendum ad effectum impendendi in quotidianos usus (quamvis ex voluntario, & non obligativo Instituto se gereret more incapacis ad retinendum), hinc sequebatur, ut inducta esset dicti legati confusio, dum idem Monasterium, cui legatum de jure delatum erat, hæredis personam quoque gerebat, ex incompatibilitate, ut quis sit heres, & legatarius, sive sui ipsius debitor, & creditor ex deductis *sub tit. de credito disc. 40. & alibi*, atque in his, utpotè in jure absolutis, nulla cadebat questio.

Quare dubitandi ratio restringebatur ad alteram personam exequutoris; Circa quam dicebam, quod inspecta etiam sola juris communis dispositione, etiam non refragantibus particularibus Constitutionibus Religionis, prohibitum est professis claustralibus, hoc munus exequutoris testamen-

Card. de Luca P. I. de Test.

tarii acceptare, ac exercere, absque licentia superiorum, ut ad litteram disponitur *in cap. 2. de testam. in 6. & in Clem. unic. eodem tit. & utrobique Doctores*, de quibus Sanchez, *ad præcept. Decalogi lib. 6. cap. 11. num. 2. cum sequen.* & latè alios colligit Carpius *de execut. testam. cap. 5. lib. 1. num. 1.*

Clarius verò ubi, ultra prohibitionem resultantem à jure communi, accedat altera constitutionum particularium Religionis, ut erat in præsentibus; Et de Societate Jesu habetur *apud Sanchez ubi supranum. 3.*

Quinimò, stante istius Religionis Instituto, per quod ejus professoribus, utpotè ex sola divina providentia vivere debentibus, interdicitur est etiam ostiaria mendicatio, videtur quoque urgere illa prohibitio, quæ circa istud munus exequutoris, habetur de Minoribus Observantibus *Clement. ex vii §. proinde de verborum signif.* Et de qua prohibitione Sanchez *dicto cap. 11. numer. 24. & Carpius dicto cap. 5. numer. 61.* quoniam rationes in dicto textu assignatæ, magis convenire videntur istis Religiosis strictiorem paupertatem profitentibus, dum eis prohibita est illa mendicatio, quæ Minoribus conceditur, idèdque constitutiones istius Religionis, in hac parte, potius declarativæ videntur, quam novi Juris inductivæ.

Et quamvis hæc omnia cessent, accedente superiorum licentia; Nihilominus dicebam, quod ista, ad eorundem superiorum libitum est revocabilis, etiam si re non integra, & post ceptam executoriam, ut *ex glos. & Abb. ac aliis in eadem Clementina*, firmant magis communiter DD. de quibus Sanchez *dicto cap. 11. num. 12. & Carpius dicto cap. 5. numer. 15.* apud quos habetur minus probabilem esse aliquorum opinionem diversam, ubi præsertim revocatio licentiæ paritura non est scandalum impediendi aliquod publicum opus jam ceptum, minusque infert grave præjudicium tertio, cujus interfit, ut cepta vel injuncta executoria ab illo Religioso, & non ab aliis fiat, quo casu (cessante justa causa), probabilis adiri posset Pontifex, vel alter supremus magistratus ecclesiasticus, putà Cardinalis protector, vel Sacra Congregatio Regularium, per viam querelæ; Verùm hæc difficultas in præsentibus cessabat, dum nullum ex his concurrebat.

Non negabantur hæc per scribentes in contrarium, qui toti insistebant in dispensatione Apostolica, ob quam dicebant ademptam esse superioribus illam revocandi facultatem, quam aliàs habebant; Verùm fragile confugium videbatur, Tum quia hæc disputatio ad referendum Sanctissimo, eique consultivum votum præstandum, an audire deberet particulares Religiosos eorum Superiori in hoc se opponentes, dictamque executoriam eo invito exercere volentes, Tum etiâ, quia litteræ Apostolicæ non continebant aliquam dispensationem, vel gratiam, seu privilegium, adèd ut juris dispositioni, ità derogatum dici posset, sed simplicem confirmationem licentiæ per Superiores Regulares concessisse; Confirmatio autem simplex, præsertim in forma communi, non alterat naturam confirmati, neque reddit irrevocabile id, quod aliàs esset revocabile, nisi expressè dicatur *Gregor. decis. 267. numer. 1. decis. 175. numer. 8. part. 5. recen.*

Idèdque totus punctus residebat, super justa, vel respectivè injusta causa faciendi dictam revocationem; Et in hac facti speciei (cum sensu etiam veritatis) dicebam, quod verè plures justæ causæ concurrerent apud ad revocationem, etiam for-

L

malis

De LUCA
de
instauramentis
et cat
CIV
9

malis dispensationis, ac privilegii, quod per Papam aliquibus Religiosis esset concessum; Primò nempe, quia non agebatur de revocatione particulari, adeò ut dici posset, ut proveniret ex partialitate, seu livore, denegando uni quod aliis concedebatur, sed id fiebat generaliter pro bono publico Religionis, atque ex iusto, quinimò necessario motivo, ità conservandi statum ejusdem Religionis, quæ ob istarum executoriarum introductionem, ac frequentem usum, à suo Instituto, quodammodo deviare videbatur.

Ea verò quæ respiceret bonum publicum, semper præferenda sunt privatorum commodis; Unde propterea ex causa publicæ utilitatis de jure passim concessa est, ac rationabilis reputatur gratiarum, & privilegiorum revocatio, ex deductis *sub rit. de Regal. discurs. 148.* ubi de materia.

Secundò ob fraudes, quæ sub hoc pallio de facili fieri possunt, non solum summæ paupertatis Instituto, quod ista Religio proficitur, sed etiam proprietati prohibita cubile claustrali Religioso, nè sub hoc pallio, licitum reddatur habere proprium, ac particulare peculium, independentem à Superioribus, ut bene advertit *Pagnan. in cap. tua nobis de testam. num. finali.* Præsertim, dum ex aliorum Religiosorum ingenua veritatis recognitione, constabat, quod quamplures similes dispositiones, ad hunc finem ordinatæ erant.

Tertiò quia, ultra dictas rationes generales, accedebant conjecturæ speciales, hujusmodi fraudulentam cautelam suadentes; Primò scilicet conjunctio sanguinis; Secundò absentia istorum Religiosorum a loco, in quo testatrix disposerat, unde probabiliter dari non poterat casus, quod illa ejus voluntatem ipsi secretò commiserit; Tertiò consimile legatum factum alteri cognatæ moniali; Et quartò inverisimilitudo, quod per testatricem dispositum pro exoneratione conscientiæ, demandare voluerit ad solam vitam eorum, qui poterant præmori, vel postea brevi tempore deficere, quibus omnibus pensatis, clara dictæ fraudis probatio resultare videbatur.

Hinc proinde cessare videbatur inspectio, (quæ Prælati deputatis majorem inferebat difficultatem), super violatione scilicet secreti; juxta questionem plenè agitatum *per Pagnan. d. cap. tua nobis;* Tum quia in factò cessabat circumstantia secreti sacramentalis, vel naturalis, ob absentiam dictorum Religiosorum de tempore testamenti; Tum etiam, ob tot conjecturas, & circumstantias, verè suadentes, quod hic esset color quaesitus.

Dicebam enim, quod hujusmodi difficultas, tunc verè, ac propriè intraret, quando Religiosus, cui permissum est continuare executoriæ opus, coggeretur per Episcopum, vel alium Superiorem, ad reddendum rationes, ac revelandum pios usus, in quos erogationem pecuniarum fecisset; Hic autem non erat casus controversiæ, dum solum agebatur, de inhabilitando personas ad illud munus exercendum, per quamdam inductionem mortis civilis, assimilanda mortis naturali.

Neque exinde aliqua injuria fieri dicitur testatori, cujus intentio ità fraudata remaneret, quoniam ubi etiam nulla concurrerent dictæ fraudis inditia, sed verè ageretur de executoria, in usus secretò commissos, Adhuc tamen, ubi Superioribus, pro bono publico, atque ad tollenda inconvenientia, quæ exinde resultare possunt, oportunum videatur, id prohibere, tunc bonum publicum anteponcendum est privato, ideoque; Vel dici potest

testatori, ut sibi imputet, cur exequutores deputaverit tales personas, quas sciebat, vel scire debebat, quod per Superiores inhabilitari possent, eodem modo, quo sibi imputandum esset, si deputasset aliquem Minorem observantem; Vel quia, pium opus incertum, remanet sub Episcopi executione, per quam, quoad Deum, & exonerationem conscientiæ testatoris, dum per eum non stat, remanet satisfactum, Atque ità prodiit resolutio pro facultate prohibendi; Verùm Deus scit, an ista diligentia, (mutato regimine); in aliquo profecerint.

In proposito autem hujusmodi testamentaria executoriæ Religiosis professis in Religione Minorum commissa; In una *Spolezana*, disputata coram A. C. seu Prælato deputato, pro Cæcilia Buscaina; Cum testator quædam ejus bona destinasset dotationi puellarum, quarum nominationem commiserat Guardiano Capuccinorum loci, ac Priori Societatis laicalis Sanctissimi Sacramenti, & seniori de familia Amicia, Oppidi Sillani, testatoris patriæ; Quidam autem Guardianus, postquam ejus prædecessores dictum munus exercuerant, credendo quod id Instituto adverteretur, ei renunciasset, Guardianus autem successor, diversam habens opinionem, unà cum dicto Priore Societatis, ad subsidium nominasset dictam Cæciliam; E conversò autem senior de familia alteram nominasset; Hinc inter istas orta est controversia, cuinam dos deberetur; Atque difficultas restringebatur ad punctum, an de dicta nominatione, seu voto Guardiani habenda esset ratio, cum tunc clarè esset jus Cæcilie, utpotè electæ à majori parte *ad text. in cap. 3. de Inre patronat. ubi glos. & DD. communiter, de quibus Buvart. & adden. decis. 942. num. 1.* & in proximis terminis *Merlin. contrrov. 50. lib. 1.* Cessante autem dicto voto, alia vota remanebant æqualia, ideoque locus erat gratificationi, per Ordinarium, qui assistebat puellæ nominatæ per illos de familia.

Fundamentum autem Scribentium pro dicta altera puella, consistebat in incapacitate dicti Guardiani, ad exercendum munus exequutoris testamentarii, juxta *Clementinam exivi de Paradiso; Verùm* (cum sensu etiam veritatis), dicebam quod hujusmodi prætenso non subsisteret, quoniam, ubi etiam essemus in casu prohibitionis, illa percutit ipsos Religiosos, nè in hujusmodi munere seingerant, atque se ingerendo, prohiberi possint, non autem annullare videtur, in præjudicium tertii, actus de facto per eos gestos, cum ità per organum talis personæ quamvis prohibita, explicata dicatur testatoris voluntas.

Et ulterius dicebam, quod hujusmodi prohibitiones, verè, & propriè percutiunt illam exequutoriæ, ob quam in judicio opus esset, vel pecuniam administrare, seu alia gerere, Instituto adversantia; Secus autem ubi idem munus consistat in nullo facto electionis, seu nominationis personarum, ergà quas, ab aliis capacibus, pium opus est exequendum; Potissimè verò ubi illud concernat pietatem, atque sit tale, quod palam, & publicè factum, concernere dicatur actum charitativum, ac laudabilem absque suspitione fraudis, vel mixtura usus, seu administrationis pecuniarum, ac bonorum, cujus ratione, dicta prohibitio inducta est, ut habetur *apud Sanchez dicto lib. 6. cap. 11. num. 32. & 41. Grassi. de execut. ultim. volunt. quest. 2. num. 14. & in Thesaur. Capuccin. super cap. 4. regule, ubi allegatur Corduba cap. 6. quest. 18. verbo exequutor §. 15.*

Allo etiam fundamento pro dicta Cæcilia accedente, quod non bene legitimabatur persona illius, qui alteram puellam nominaverat, quod scilicet esset de familia Amicia Sillani; Hoc enim posito, ubi etiam subsisteret dicta inhabilitas Guardiani, adhuc, ob cessationem illorum de dicta familia, totum jus devolutum esset ad dictum Priorem Societatis, qui istam puellam quoque nominaverat, ob jus accrescendi, vel non decrescendi, quod datur inter exequutores testamentarios, ut *decis. 131. & 213. par. 5. recen. & in aliis per Adden. ad dec. 25. num. 8. cum sequen. par. 3.* Atque ita certo credo, quod iudicatum sit pro ista puella.

ROSSANEN.

HÆREDITATIS

P R O

CORNELIA PERSIANA

C U M

MARCO DE ALEXIIS.

Casus disputatus coram A. C. credo, fopitus per concordiam.

De invaliditate testamenti, ob præteritionem ascendentes; Et an debeat constare, quod sit apposita de voluntate testatoris, clausula codicillaris, vel altera *omni modo meliori.*

Agnitio hæreditatis ex testamento jure directo, an, & quando impediat recursum ad jus obliquum codicillorum, ad materiam text. in *l. fin. Cod. de jure codicillorum.*

SUMMARIUM.

- 1 *Alti series.*
- 2 **F** Testamentum est nullum ob præteritionem ascendentes.
- 3 *Dna. detractiones quando non competant.*
- 4 *De distinctione, an, & ad quem effectum sufficiat clausula omni modo meliori generalis, & quando specialis.*
- 5 *De dicta clausula æquipollente clausula codicillari.*
- 6 *Quod dicta clausula non operentur in testamento mulieris, vel rustici, & idiotæ.*
- 7 *Contrarium, & de materia Authen. ex causa.*
- 8 *Ubi tractetur per Rotam materia text. in l. fin. Cod. de jure codicillorum.*
- 9 *De duabus limitationibus d. l. fin.*
- 10 *De eadem materia, & ubi tractetur.*
- 11 & 12. *De duabus aliis limitationibus ejusdem legis.*
- 13 *Quod deferatur declarationi ademptis.*
- 14 *De clausulis salvantibus rigorem dictæ legis.*
- 15 *De ratione, ob quam dictus rigor attendi non debeat, illeque servandus in foro.*

DISC. LVII.

Condito per Ferentinam testamento, in quo Marcum germanum fratrem instituit, atque ejusdem testamenti vigore, facto illo aditionis actu, qui sub vocabulo *Praambuli*, in Tribunalibus Regni Neapolitani, explicari solet; Cornelia avia, tanquam institutionis *Card. de Luca P. I. de Test.*

titulo non honorata, iudicium instituit coram Ordinario, super testamenti nullitate, ac intestata successione, quæ de consequenti resultat, introductaque per appellationem à quodam decreto, causa coram A. C. seu Præfato deputato, incertus est ejus exitus, quem credo fuisse per concordiam; dum post aliquas disputationes, amplius de causa actum non audivi.

In his igitur disputationibus, ultra ea, quæ concernebant ordinem, super quibusdam attentatis; Quatenus pertinet ad merita, duo erant puncti; Primò super efficacia, & operatione clausulæ codicillaris, ac alterius *omni modo meliori*; Et secundò, an quatenus hæc dispositio vigore dictarum clausularum subsisteret jure codicillorum, obstat necne dispositio text. in *l. fin. Cod. de jure codicillorum.* stante aditione jam facta, jure directo, vigore testamenti; Cessantibus etenim dictis clausulis Scribentes pro testamentario, admittebant conclusionem, ex magis communi, & recepta opinione veram, quam ego scribens pro Cornelia avia deducebam, super invaliditate testamenti, ob omisam institutionem aviæ *ad text. in §. Aliud quoq; capitulum Auth. ut cum de appell. cognosc.*

Quamvis enim Aliqui, differentiam adhibeant, inter descendentes, & ascendentes; Attamen verius est, ut ea procedat de jure antiquo, & medio, non autem novo, ut advertunt, cæteris relatis, *Gomez. tom. 1. var. cap. 11. num. 36. Clar. §. testamentum quest. 28. in fine, Crass. de success. §. testament. quest. 51. num. 1. Fab. de Ann. cons. 103. in principio;* Et ad aliud propositum plenè *Rot. apud Duran. decis. 76.* quæ reputatur in materia magistralis, atque commuem fatetur *Vasquez de success. creat. lib. 2. §. 20. num. 1. & segg.* (quamvis ipse pro ingenii ostentatione scholastico more eam impugnare studeat, juxta istius Auctoris stylum), ideoque causa restringebatur ad dictos punctos.

Primus autem, circa clausulas, in duas inspectiones subdividitur; Primò scilicet, circa clausulam *omni modo meliori*, & secundò circa aliam codicillarem; Prima siquidem deducebatur per Scribentes in contrarium ad substinendum ipsum testamentum jure directo, ut ita salvarent aditionem jam factam, ac evitarent difficultatem, de qua in dicto secundo puncto, ad cujus effectum oportebat de his agere, cum in reliquis, idem videretur effectus, dum sive uno, sive altero modo, legitimæ supplementum negari non poterat; Trebellianicæ autem detraçtio non intrabat, quoniam non datur duplex detraçtio nisi in fideicommissio conditionali, ut *infra disc. 59. & in sua materia sub tit. de detraction.*

Quatenus igitur pertinet ad clausulam *omni modo meliori*; Quamvis Scribentes in contrarium, qui in ea fundamentum constituebant, niterentur auctoritati *Peregr. decis. 34. & aliorum de quibus Hodiern. ad Savd. decis. 293.* ut idem sit quod dicta clausula specialiter adjecta sit ipsi dispositioni, ac generaliter adjecta sit in principio, vel fine; Attamen in hoc advertibam, ut procederetur cum aliquo æquivoco; Allegati etenim, ac alii apud eos, percutiunt terminos diversos, ubi scilicet agatur de operatione hujus clausulæ ut æquipolleat clausulæ codicillari, quæ omisa sit, ad substinendum scilicet testamentum jure obliquo codicillorum, & in his terminis rectè procedit assumptum, ut sufficiat clausula generalis, adjecta in principio, vel fine, utpotè percutiens totum actum.

Secus autem, ubi agitur, ad effectum substinendi ipsum actum particularem, legari, vel alterius dispo-

De LUCA
de
testamentis
et cat.
CVI